

ת"פ 23575/04/17 - מדינת ישראל נגד רשבל שיווק (1996) בע"מ

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 23575-04-17 ישראל נ' רשבל שיווק (1996) בע"מ
לפני כבוד השופטת תרצה שחם קינן

בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד תמר נבו

המאשימה

נגד

רשבל שיווק (1996) בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד קוסטיקה

הנאשמים

הכרעת דין

החלטתי לזכות את הנאשמת מהמיוחס לה בכתב האישום.

כתב האישום והשתלשלות ההליך

- נגד הנאשמת 1, חברה בע"מ ומי שהיה על פי הטענה, מנהלה, בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, הוגש בשנת 2017 כתב אישום המייחס להם עבירות של עיסוק ברעלים, ללא היתר, בשבע עשרה הזדמנויות, בניגוד לסעיפים 3 ו- 15 (ב) (1) לחוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג - 1993 (להלן: "**החוק**") ביחד עם תקנות החומרים המסוכנים סיווג ופטור התשנ"ו-1996 (להלן: "**התקנות**").
- במהלך המשפט התברר שהחקירה כנגד הנאשמים, נפתחה נוכח ממצאים שעלו בחקירתם של שניים, מר ניסים לוי ומר אילן לבל (להלן: "**לוי לבל**"), שאף הורשעו בעבירות על חוק החומרים המסוכנים.
- על פי כתב האישום, הייתה הנאשמת 1 (להלן: "הנאשמת"), חברה פרטית, שעסקה, בין היתר באחסנת חומרים וצידוד לתעשיית תכשיטים. עוד נטען שלנאשמת, חברה בע"מ, היה היתר רעלים תקף לסוגי רעלים, שפורטו בו, לכמויות שפורטו בו. בכתב האישום נטען, שבתקופה הרלוונטית, לכתב האישום, רכשו הנאשמים במספר מועדים, בין השנים 2012 ל-2014, כפי שפורט בטבלה שבכתב האישום, חומרים מסוכנים בכמות ובריכוז הטעונים היתר רעלים, שעה שלא היה בידיהם היתר תקף, המתיר רכישת חומרים אלה בכמויות ובריכוזים כפי שרכשו.

4. בדיון, שהתקיים ביום 19.10.17 הסתבר שהנאשם 2 נפטר בטרם הוגש כתב האישום. בהמשך הופסקו ההליכים כנגדו.

5. ב"כ הנאשמת כפר במיוחס לה בכתב האישום, לרבות בטענה שהנאשמת עסקה, בין היתר באחסנת חומרים וציוד לתעשיית התכשיטים. עוד כפר ב"כ הנאשמת באמור בסעיפים 5-7 לכתב האישום, שם נטען, בין היתר, שטיפול בחומצה חנקתית דורש "**אמצעי זהירות כולל מינון מיוחד**". כפר בטענה לפיה החזיקה הנאשמת חומצה חנקתית המצריכה היתר רעלים וכן באמור בסעיפים 8-9 לכתב האישום.

מסכת הראיות בתמצית

6. חוות דעתו של העד מיכאל אביר הוגשה, בכפוף לחקירה נגדית. מחוות הדעת עולה שבמהלך חקירה התברר, על פי חשבוניות, כי בין השנים 2010 - 2014 נמכרו לנאשמת חומרים מסוכנים, כך שהנאשמת רכשה ב-32 מקרים חומצה חנקתית, בכמות של 12-30 ליטר בכל פעם. בהמשך צוין פירוט החומרים, "**שנמצא כי בוצע בהם לכאורה מסחר בניגוד לתנאי**" בהתייחס לחומצה חנקתית, נכתב בחוות הדעת שעל מי שעוסק בחומצה חנקתית בכמות העולה על 10 ק"ג ובריכוז גבוה מ-20%, להחזיק בהיתר רעלים. בנספח לחוות הדעת צוין שחישוב על פי נוסחה, מלמד שמשקלם של 12 ליטר של תמיסת חומצה חנקתית, הוא 16.8 ק"ג.

7. בחקירתו הנגדית, אישר העד שמעולם לא היה בבית העסק של הנאשמת (עמ' 8 ש' 29). בהתייחס לנספח לחוות הדעת ולשאלה על בסיס איזה נתון קבע מהי צפיפות החומצה, אליה מתייחס החישוב הנזכר בנספח לחוות הדעת, השיב העד ואמר "**ממאגרי מידע שאני מוצא, גיליונות בטיחות למשל של חומצה חנקתית. אני לא יודע להגיד כרגע מאיפה הבאתי את הנתון הזה. לשאלת בית המשפט, לו אמר לי הסנגור שהנתון שגוי אני אומר שזה לא נראה נתון שגוי. זה בטוח מעל 1. לצורך העניין, זה לא משנה כי גם לו היה 1.1 גרם שווה לסמ"ק, די היה בכך כדי לחרוג מהתקנות. את הנתון הבאתי ממאגרי מידע שאני עובד איתם באופן מקצועי ביום-יום, ומגיליונות בטיחות. לשאלת בית המשפט, חומצה חנקתית מסחרית שנמכרת בריכוזים האלה זו הצפיפות שלה, אם הריכוזים יותר גבוהים אז הצפיפות יותר גבוהה".** העד הסכים עם דבריו של הסניגור שצפיפות התמיסה משפיעה על משקלה. ואמר שצפיפות של 1.4, כפי שנאמר בנספח לחוות הדעת ייצא בחומצה בריכוז העולה על 35%. העד הסכים שאינו יודע מהו ריכוז החומצה אליה התייחסה החשבונית, שהובאה לעיונו. לדברי העד החישוב שהובא בנספח לחוות הדעת הוא "**חישוב לדוגמא. זה מדגים איך עושים את המעבר, לו הריכוז היה גבוה יותר הצפיפות הייתה גבוהה יותר. גם אם היו מים בתוך הבקבוקים, משקלית אתה עובר את הסף.**" העד לא זכר לומר על בסיס איזה נתון כתב את הנספח.

8. במהלך כתיבתה של הכרעת הדין, נוכחתי לדעת שלא סימנתי את חוות הדעת, שכתבה העדה גב' איה פכט ושהוגשה בדיון. בתגובה לבקשתי מהצדדים להתייחס לאפשרות שאסמן את חוות הדעת, במהלך כתיבתה של הכרעת הדין, התנגד ב"כ הנאשמת לסימונה לאחר שהוגשו הסיכומים ואילו ב"כ המאשימה לא התייחסה לאפשרות שחוות הדעת תסומן ואף לא להתנגדותו של ב"כ הנאשמת לעשות כן. מקריאת הפרוטוקול עולה

שהעדר סימונה של חוות הדעת, נבע מטעות קולמוס וכן שב"כ הנאשמת הסכים להגשתה והתנגד רק להגשת נספח שצורף אליה. לפיכך ובהתחשב בכך שהסניגור התייחס בחקירתו הנגדית לחוות הדעת, כאילו התקבלה לתיק, אני רואה בחוות הדעת מסמך שהתקבל לתיק.

9. העדה אישרה, בחקירתה הנגדית, שאת חוות הדעת שערכה, ערכה באופן כללי בהקשר עם תיק לוי לבל ואמרה שאינה מכירה **"את המכירות שבתיק הספציפי הזה"** (עמ' 30 ש' 18). לשאלת בא כוחה של הנאשמת אמרה העדה שבחוות דעתה התייחסה לחומרים שנזכרו בחשבוניות ובתעודות משלוח. לשאלתי אמרה העדה **"יכול להיות שכן ראיתי חשבוניות המופנות לנאשמת ויכול להיות שלא. אינני בטוחה ולכן אינני יכולה להצהיר על כך"** (עמ' 31 ש' 29). לדברי העדה **"אפשר להחזיק 90 אחוז חומצה חנקתית עד 10 ק"ג או להחזיק פחות מ-20 אחוז כל כמות. הריכוז קובע את החוזק של החומר וממנו נגזר הסיכון"** עמ' 34 ש' 20) העדה הסכימה שהחזקת כל כמות של חומצה חנקתית, בריכוז נמוך מ-20%, אינה טעונה היתר (עמ' 35 ש' 22). כשהציג ב"כ הנאשמת בפניה חשבונית מס' 43294 מיום 11.12.12 ושאל איך ניתן ללמוד על ריכוז החומצה החנקתית, אליה מתייחסת החשבונית, אמרה העדה שהחשבונית מתייחסת לחומצה חנקתית בנפח 10 ליטר, ושעל מנת לדעת אם נדרש היתר להחזקת החומר, יש לצרף את **"גיליון הבטיחות של החומר שלוי לבל היה צריך לספק ביחד עם החומר"** (עמ' 38 ש' 17). בהתייחס לחוות דעתה אמרה העדה שבסעיף ב' לחוות דעתה נתנה דוגמה **"לחישוב ולא חישוב ספציפי"** (עמ' 38 ש' 28). בהמשך אישרה העדה שחישוב המרה מליטר לקילוגרם משתנה בין כלורופורם (אליו התייחסה בחוות הדעת) לבין חומצה חנקתית. (עמ' 38 ש' 30). עוד אמרה העדה שככל שהכמות הנרכשת, נמדדת בליטרים **"צריך להעביר את זה לקילוגרמים במשקל. צפיפות זה משהו ידוע"** לשאלתי אמרה שהתשובה נמצאת בגיליון הבטיחות.

10. בעדותו בבית המשפט אמר העד אלי פרא שהוא מעריך שאת פרטיה של הנאשמת, קיבל במהלך חקירתו של תיק "לוי לבל" כשפרטי הנאשמת היו על גבי חשבונית. בחקירתו הנגדית אמר העד שאינו זוכר אם קיבל תעודת משלוח ביחס לכל אחת מהרכישות המיוחסות לנאשמת. העד אישר שהחשבוניות, אותן הציג לפניו ב"כ הנאשמת, במהלך החקירה הנגדית, הוצאו לרשב"ל, מבלי שנרשם, באופן מפורט, שהכוונה לנאשמת, רשב"ל (שיווק) 1996 בע"מ. עוד אמר העד, שהוא מניח שבחקירתו של הנאשם 2 ציין הוא את פרטיה המלאים של חברת רשב"ל. לשאלה איך יכול העד לדעת שהחשבוניות מתייחסות דווקא לנאשמת אמר העד שהוא מניח שכתב את שמה המלא, לרבות פרטיה של הנאשמת, בהודעתו של מי שהיה הנאשם 1 בתיק. העד לא זכר אם בדק אצל רשם החברות ווידא שהחברה לה הוצאו החשבוניות, היא אכן הנאשמת. העד אישר שהנאשם 2, שהלך לעולמו, אמר לו בחקירתו שהיה מנכ"ל הנאשמת עד תחילת מרץ 2015. עוד אישר העד שבחקירתו את אילן לבל, אמר הוא עצמו למר אילן לבל **"אני אומר לך, שבמהלך השנים 2010-2014 מצויות אי התאמות גדולות מאוד בין תעודות הרכישה שלכם לבין תעודות המשלוח והחשבוניות שהוצאו בעקבות מכירה שלכם, עיקר הממצאים מתייחסים להפרשים לגבי חומצה חנקתית"**. העד אישר שלא ביקש להוציא צו חיפוש במשרדיה של הנאשמת וכי את החשבוניות, אותן הציג לפניו הסניגור תפס במשרדי "לוי לבל" במסגרת החקירה.

11. מעדותו של העד עלה שביצע את החקירה במסגרת תיק לוי לבל. העד לא ידע לומר אם נתפסו אצל לוי לבל גם חשבוניות וגם תעודות משלוח. עוד אמר שאינו זוכר אם בעניינה של הנאשמת היו תעודות משלוח. העד אישר

שבוצעו אצל הנאשמת 2 ביקורות, בין היתר על ידי המשרד להגנת הסביבה. העד לא ידע לומר האם בנו של הנאשם 1 הוא שמסר לידיו מסמכים שמקורם ברשויות אחרות ואמר שלא מן הנמנע שהוא, ששלח לו את רישיון העסק של הנאשמת. העד לא זכר אם זימן לחקירה אדם בשם ברוך מסרנו על מנת לברר אם הוא שרכש חומצה חנקתית מטעמה של הנאשמת. לדבריו בחודש פברואר 2010 הוצאו שתי חשבוניות, שעל אחת מהן נכתב **"שמדובר ב12 מכלים כפול 1 ליטר"** (עמ' 48 ש' 29) העד לא יכול היה לאשר את הטענה לפיה מכרו לוי לבל מכלים של ליטר אחד בלבד ואמר שהוא **"מניח שלוי לבל מכרו גם במכלים של 30 ליטר"**. העד אישר שבחשבוניות לא נזכרו **"מכלים אחרים ממכלים של ליטר 1"**. (עמ' 49 ש' 19) העד אישר שלא זימן את "טלי" לחקירה, למרות ששמה נזכר על אחת החשבוניות, על מנת לברר האם היא שהזמינה חומצה חנקתית מטעם הנאשמת.

12. בחקירתו החוזרת אמר העד לב"כ המאשימה שמטעם הנאשמת נכחו בסיוור, שמעון לביא, אחראי רעלים ומנכ"ל, יוסי גרוס אחראי רעלים ויועץ חיצוני. עוד אמר שעל פי ממצאי הסיוור **"כתוב שנבדק פנקס הרעלים. לא, כתוב שפנקס הרעלים מנוהל באופן ממוחשב במנהלת העסק בתל אביב, כנראה שהמפעל בפתח תקווה, שם היה הסיוור"**. (עמ' 51 ש' 5).

13. העד ניסים לוי העיד וסיפר שהוא הבעלים של העסק "לוי לבל", חברה, שמוכרת ציוד למעבדות, כלי זכוכית, מתכת וכימיקלים. העד אישר שהוא ואילן לבל קונים את הכימיקלים, אותם הם מוכרים. בהתייחס לחומצה החנקתית, אמר העד **"אנחנו לא מוהלים את החומרים, מקבלים ומוכרים כמו שהוא"**. העד אישר שהוא מוציא את החשבוניות.

14. לאחר שביקשה ב"כ המאשימה להגיש אסופה של 13 חשבוניות שסומנה **ת/3**, א' עד י"ג, אמרה היא שטעתה וביקשה להגיש אסופה אחרת של חשבוניות. בקבלי את התנגדותו של ב"כ הנאשמת, לא אפשרתי להגיש אותן חשבוניות, משום שנשאו רק את השם רשב"ל ולא את שמה המלא של הנאשמת. בסופו של דבר לא הוגשו חשבוניות לתיק בית המשפט. בהמשך עדותו אישר העד שהוציא את החשבוניות הנזכרות בטבלה שבכתב האישום ואישר שבחלק מהמקרים ציין על גבי החשבונית ש"מישהי שהתקשרה בשם טלי, להזמין את החומרים, טלי מחברת רשב"ל".

15. בהמשך חקירתו אמר העד שנהג לרשום על גבי החשבוניות, אותן הוציא את שמה של החברה, לה הוציא את החשבונית ולא את השם, כמפורט אצל רשם החברות. עוד אמר שנהג להוציא תעודת משלוח ולבצע משלוח **"כל לקוח שמזמין שנמצא באזור שלי ושקל לי להגיע אליו"** (עמ' 59 ש' 15).

16. לאחר שעייין העד בהודעתו אמר **"בעיקרון אנחנו עושים את המשלוחים לרשב"ל, עשינו משלוחים, אני לא זוכר משהו אחר"**. ובהמשך אמר **"הובלתי רק למשרד של רשב"ל"**. (עמ' 59 ש' 28).

17. לאחר שעייין פעם נוספת בהודעתו אמר **"ברכישות קטנות אפשר לקבל את החומרים אצלנו במחסן"**.

אנחנו לא עושים משלוחים, באופן כללי אנחנו לא עושים משלוחים. לחברה כמו רשבל שקנתה עשיו משלוחים, הובלנו אליה ועדיין עושים" (עמ' 60 ש' 1 ואילך).

18. ב"כ המאשימה ביקשה להכריז על העד כ"עד עוין". לאחר שעיינתי בהודעה בה נכתב, בין היתר ש"לאחר שמתבצעת הזמנה, על פי רוב מגיעים אלינו לחנות ומשם מקבלים את הסחורה" וש"ללקוח שקונה מספר פעמים בחודש מוצאת תעודת משלוח ובכל מקרה בסוף החודש עושה חשבונית מרוכזת, זה יכול לקרות גם באמצע החודש"; ולאחר שקבעתי שבאף אחת מהפסקאות בהודעתו של העד, לא התייחס העד לנאשמת שלפניי; וכן שמהודעתו ניתן להבין שלעתים ביצע משלוחים ולעתים לא ביצע; כך שאין בדבריו לפניי כדי לסתור את דבריו בהודעה אלא להסבירם בלבד, לא הכרזתי עליו כעל עד עוין.

19. בחקירתו הנגדית, אישר העד שעל פי רשימת החברות, אותן הציג לפניי הסניגור, קיימות מספר חברות הנושאות את השם "רשב"ל" לרבות "רשבל בע"מ, רשבל השקעות 1994 בע"מ, רשבל שיווק 1996 בע"מ, רשבל תעשיות בע"מ, רשבל גולד בע"מ. העד לא ידע לומר למי מכל אותן חברות הוציא את החשבונית (עמ' 61 ש' 25 ואילך).

20. העד אילן לבל סיפר בעדותו שהוא מנהל ביחד עם ניסים לוי, עסק, שעוסק בשיווק כימיקלים. לדבריו בעוד שניסים מקבל את ההזמנות, נמצא הוא במחסן, מקבל את החשבוניות, אחרי שניסים מוציא אותן, ומכין את ההזמנות על פי חשבונית או תעודת משלוח (עמ' 63 ש' 21 ואילך). עוד אמר שהוא אורז את ההזמנה ולאחר מכן, או "שהלקוח בא לקחת או שאנחנו שולחים לו". בהתייחס לנאשמת אמר העד שאינו זוכר אם מי מטעמה הגיע לקחת את ההזמנה. עוד אמר ש"חברות שקונות בדרך כלל רצוף במשך חודש, אנחנו מוציאים תעודת משלוח בכל פעם שהם קונים ובסוף החודש אנחנו מוציאים חשבונית מרוכזת על כל תעודות המשלוח שנערכו במהלך החודש. רשבל בדרך כלל קיבלו תעודות משלוח כי הם קונים פעם, פעמיים, שלוש בשבוע. קניות רצופות. אז בסוף החודש רשבל קיבלה חשבונית. כל חשבונית מתייחסת לכמה קניות, הטעות שלנו הייתה שלא כתבנו על החשבוניות את מספר תעודות המשלוח. עשינו ריכוז בעצמנו, נגיד בסוף החודש היו 20 ליטר ולא חילקנו. לשאלת בית המשפט, יכול להיות מקרה שהוצאנו חשבונית על 20 ליטר, כשקנו במספר פעמים ואנו סיכמנו את סך הקניות" (עמ' 64 ש' 18 ואילך).

21. בחקירתו הנגדית אמר העד לב"כ הנאשם שנהג להביא את הסחורה לנאשמת לרחוב אלנבי, שהיו פעמים, בהן הביאו הם לנאשמת את ההזמנה ופעמים שהנאשמת הגיעה לקחת. העד אישר שנהג להביא לנאשמת את ההזמנות באמצעות אופנוע, משום קשיי תנועה וחנייה.

22. לאחר שהסתיימה פרשת התביעה, ביקש ב"כ הנאשמת שלא לחייב את הנאשמת להשיב לאשמה. דחיתי את הבקשה, בין היתר משום שסברתי שדי בדבריו של העד אילן לבל לפיהם "רשבל בדרך כלל קיבלו תעודות משלוח כי הם קונים פעם פעמיים שלוש בשבוע קניות רצופות. אז בסוף החודש רשבל קיבלה חשבונית" כדי להוות "עננה", אותה היה על הנאשמת להסיר.

23. מטעם ההגנה העיד מר דני חרמון, ממונה תעשיות וחומרים מסוכנים בעיריית תל אביב. מהמסמכים נ/2 ונ/3 עולה שבמהלך שנת 2010 בוצעו על ידי העד ביקורות אצל הנאשמת, בהן השתתפו גם נציגי המשרד להגנת הסביבה.

24. בחקירתו הנגדית אמר העד שביקר אצל הנאשמת ביחד עם נציג המשרד להגנת הסביבה אחת לשנתיים, לפני המועד בו התבקש חידושו של ההיתר. לשאלה האם באחד הביקורים בעסק הבחין בחומרים מסוכנים במקום בהם לא הבחין קודם לכן, השיב העד ואמר " יכול להיות שיש חומרים בכמות קטנה שלא מחייבת היתר רעלים. אם למשל בנוהל החירום כתוב שני חומרים וראינו שלושה חומרים, אנחנו מבקשים לעדכן ברשימה, אנחנו לא אומרים שהנוהל לא תקין. זה לא בניגוד להיתר, בהיתר כתוב כמות וריכוז, זה היה בכמות קטנה. אני מסכים שאם הייתה כמות קטנה אין צורך בהיתר". עוד אמר שהיה לעסק היתר רעלים למסחר. לשאלה האם ניתן להניח ש"היו שם חומרים שראית ושלא היו ברשימה, אחרת לא היית אומר להוסיף אותם" השיב העד בשלילה. ב"כ המאשימה ביקשה להגיש במהלך חקירתו הנגדית של העד מסמך מטעמו של רשם החברות, בענין רשב"ל תעשיות. בהתחשב, בין היתר בעובדה שמספר הח.פ של אותה חברה אינו מספר הח.פ של הנאשמת, לא התרתי את הגשת המסמך.

25. כשביקשה ב"כ המאשימה לברר עם העד האם יתכן שביצע בדיקה בחברה, שנושאת את השם רשב"ל שאינה הנאשמת, אמר העד שהיה אצל הנאשמת, על זהותה הוא למד לפי מספר תיק הרישוי בעיריית ת"א. (עמ' 81 ש' 13)

26. לאחר שהעלתה ב"כ המאשימה בפני העד את האפשרות שקיימות מספר חברות, הנושאות שם דומה ברחוב אלנבי בת"א, נדחה הדיון, על מנת שהעד יוכל לברר במשרדו, האם אכן, הנתונים, אותם מסר הם אכן נתונים של הנאשמת.

27. לדיון הנדחה, הביא איתו העד "קלסר עם מסמכים שקשורים לעסק" ואמר שהבין "שיש כמה רשב"ל, מה ששייך לרשב"ל שמתי בקלסר". עוד אמר העד שלחברה בשם רשב"ל "יש בתל אביב 3 תיקי רישוי. בתיק הראשון 061554 שמתייחס לרשב"ל שנמצא בשד' הר ציון 110, לעסק הזה ניתן רישיון לצמיתות ביום 13.11.01, תיק 015070, שייך לרשב"ל באלנבי 83 ולעסק הזה יש רישיון עסק לאחסנה מתאריך 8.6.03 לצמיתות. מצאתי עוד תיק רישוי של רשב"ל במספר 022365, שייך לרשב"ל SVI- 1987, וזה למכירת תכשיטים מתאריך 1.12.99, שבאיזשהו שלב התיק הזה הוקפא כי מכירת התכשיטים ירד מחוק רישוי עסקים" (עמ' 90 ש' 19 ואילך). העד אמר שאת הביקורות, אליהן התייחס בדיון קודם, ביצע ברחוב אלנבי או בשד' הר ציון 110 (עמ' 92 ש' 20).

28. ב"כ המאשימה חזרה על בקשתה להגיש את החשבוניות וטענה שבעלי המניות בחברות האחרות, הנושאות את השם רשב"ל הם אותם בעלי מניות. דחיתי את הבקשה.

29. העד חזר ואמר שכל עוד היה לנאשמת היתר רעלים בתוקף, היתה המדיניות **"לבקר אותם"** פעם ב"שנה-שנה וחצי". (עמ' 97 ש' 9) לשאלת ב"כ המאשימה אישר העד שבביקור שערך ביום 16.2.15 נמצאה במקום חומצה חנקתית. העד אישר שהביקורים היו מתואמים עם נציגיה של הנאשמת.

30. העד דן לביא, בנו של הנאשם 2 העיד וסיפר שבשנת 2007, לאור מחלתו של אביו, נקרא הוא לסייע אצל הנאשמת ומאז הוא עובד בחברה. לדבריו החמיר בשנת 2015 מצבו הבריאותי של אביו, ומאז הוא מנכ"ל החברה הנאשמת. העד הסביר שהנאשמת **"נותנת ציוד וחומרי גלם לתעשיית הצורפות בישראל, לכל תלמידי הצורפות, הצורפים, תכשיטנים"**. העד אמר שכל אחת מהחברות הנושאות את השם רשבל עוסקת בתחום אחר וכי **"בכל העסקים יש הרכב בעלי מניות שונים"**. עוד אמר העד **"עם החברה הזו (לוי-לבל) היינו עובדים אך רק בתעודות משלוח ובחשבוניות מרוכזות חודשיות"** (עמ' 99 ש' 10). העד הסביר שאין באפשרות מכוניות להגיע לחנות ברחוב אלנבי 83, אלא אופנוע בלבד בעיקר מפאת הסדרי התנועה במקום, **"לכן המשלוחים מחברת לוי-לבל הגיעו אך ורק על ידי קטנוע, מה שאינו מאפשר נשיאה של יותר מארגז אחד שהוא 6 בקבוקים של ליטר"** העד הוסיף והסביר **"שהמחסן באלנבי 83 משמש נקודה שאנו מקבלים אליה את הסחורה ואז מעבירים אותה לשאר הנקודות שלנו ואסביר. יש לנו מפעל באזור תעשייה חולון, יש לנו מפעל באזור תעשייה באר טוביה, יש לנו חנות ברמת גן ובשנים של כתב האישום היה לנו גם מפעל בקיבוץ בית ניר, ליד קריית גת, ומפעל באזור ירושלים באזור תעשייה. מעולם אבל מעולם עד היום לא היה ברשותנו בנקודה אחת מעל 6 בקבוקים של ליטר"**. (עמ' 99 ש' 16 ואילך). העד אישר שבחברה עבדה עובדת בשם טלי פינו, שלדבריו לא היה לה קשר ל"רעלים". לדבריו היתה היא פקידה זוטרה. לשאלתה של ב"כ המאשימה האם יכול להיות **"שמישהו הזמין כמות יותר גדולה"** השיב העד בשלילה והסביר, שלא ניתן היה להביא למקום מעל 6 בקבוקים. (עמ' 101 ש' 24) לשאלה מי נהג לבדוק אם ההזמנות תואמות לסחורה שהתקבלה הסביר העד **"האיש הרלוונטי של אותה מחלקה בודק שבאמת קיבלנו ולא חייבו אותנו סתם על משהו שלא הזמנו"** (עמ' 102 ש' 5). לשאלת ב"כ המאשימה אמר העדשלו, לאמו ולאחיו יש מניות בחברות: רשבל שיווק, רשבל תעשיות, רשבל השקעות, רשבל גולד, רשבל בלאור, שלכל אחת מהן מספר ח.פ שונה ובחלקן הוא עצמו בעל תפקיד בהנהלה. כשהציג בפניו ב"כ המאשימה חשבונית, השיב לה העד שאין אפשרות לדעת האם החשבונית הוצאה לנאשמת בהעדר כתובת ושם מלא של החברה. לדבריו בשנים 2012-2014 לא חלה חובה לציין על גבי החשבונית את מספר הח.פ. העד אמר שלא ראה את החשבוניות בעצמו.

סיכומי הצדדים בתמצית

31. לטענת ב"כ המאשימה כל החברות, הרשומות אצל רשם החברות, הנושאות את השם רשבל, הן למעשה **"חברות, כמעט זהות זו לזו. אותה גברת בשינוי אדרת"** ב"כ המאשימה ביקשה מבית המשפט, בסעיף 41 לסיכומיה, **"אך להציץ מעבר לפרגוד מסך ההתאגדות אשר הנאשמת ובעליה עושים בו שימוש על מנת להתחמק מדין פלילי, תוך ניצול מסך ההתאגדות, כדי לפגוע באינטרס הציבורי"** עוד טענה ש"ברור" שהנאשמת עושה שימוש בזהות השם בין החברות השונות **"ומנסה להסתתר מאחורי מסך ההתאגדות בטענה כי קיימות חברות אחרות, בהן השם רשבל"**, על מנת להתחמק מאחריות פלילית". עוד טענה שהוכח מעבר לספק סביר שהנאשמת ביצעה את העבירות המיוחסות לה בכתב האישום.

32. ב"כ הנאשמת, טען בסיכומיו כי לא הוגשה כל ראיה, הקושרת את הנאשמת למיוחס לה בכתב האישום, שלא הוכח כי בכל אחד מהמועדים המצוינים בכתב האישום, רכשה הנאשמת חומצה חנקתית במשקל ובריכוז העולה על המותר וללא היתר. לטענת ב"כ הנאשמת, נטען בסעיף 3 לכתב האישום שהנאשמת אוזנת בהיתר רעלים ולא הוכח שהרכישות הנטענות היוו הפרה של ההיתר. כך לא הוכח לטענתו, שהנאשמת, היא שביצעה את הרכישות, כנטען בכתב האישום ולא הוכח שמדובר ברכישות של חומצה חנקתית במשקל העולה על 10 ק"ג או בריכוז העולה על 20%.

33. ב"כ הנאשמת ביקש ללמוד מעדותו של מר דני חרמון, האחראי על החומרים המסוכנים בעירית תל אביב, שהגיע לביקורות בבית העסק של הנאשמת, כשהוא מלווה בנציגי המשרד להגנת הסביבה, שהנאשמת פעלה כחוק.

דין והכרעה

34. לאחר שהופסקו ההליכים כנגד הנאשם 2, שהיה על פי הטענה מנכ"ל הנאשמת, נותר כתב האישום על כנו, כנגד הנאשמת בלבד. כאמור לעיל, מייחס כתב האישום לנאשמת עבירה על סעיף 15 לחוק החומרים המסוכנים, האוסר עיסוק בחומרים מסוכנים, שלא בהיתר, עבירה מסוג אחריות קפידה, כאמור בהוראות סעיף 15 (ו) לחוק. כתב האישום מייחס לנאשמת החזקת חומצה חנקתית, בכמות, המחייבת היתר, ללא היתר.

35. חומצה חנקתית נופלת בגדרו של פריט 27 לתוספת השנייה לחוק. על פי תקנות החומרים המסוכנים (סיווג ופטור) מחייב שימוש בחומצה חנקתית במשקל העולה על עשרה ק"ג, ובריכוז העולה על 20%, קיומו של היתר, כמפורט בפריטים 129 ו-129 a לתוספת הראשונה לתקנות.

36. כתב האישום מייחס לנאשמת החזקת חומצה חנקתית במשקל העולה על עשרה ק"ג בשבע עשרה הזדמנויות. הטבלה אינה מתייחסת לריכוז החומצה, אלא למשקלה בלבד.

37. במהלך המשפט הסתבר שחוקרים מטעם המשרד להגנת הסביבה, לא הגיעו במסגרת החקירה, לבית העסק של הנאשמת על מנת לבדוק, האם מחזיקה היא חומצה חנקתית, במשקל או בריכוז הטעונים היתר וכי בביקורות, שערך המשרד להגנת הסביבה, כפי שתיאר עד ההגנה, מר חרמון, לא נמצאו ממצאים, לפיהם החזיקה הנאשמת חומצה חנקתית, ללא היתר.

38. השאלות העיקריות, בהן יש להכריע הן האם הוכח שהנאשמת רכשה, כפי שנטען בכתב האישום, בשבע עשרה הזדמנויות שונות, חומצה חנקתית במשקל, כאמור בכתב האישום והאם לו הוכח שכך היה, הוכח שהנאשמת רכשה חומצה חנקתית, בניגוד לחוק.

האם הוכח שהנאשמת רכשה מבית העסק "לוי לבל" חומצה חנקתית, בכל אחד מהמועדים המצוינים בטבלה.

כפי שיפורט להלן לא הוכח שהנאשמת רכשה חומצה חנקתית מלוי לבל, במועדים הנקובים בכתב האישום.

39. הנאשמת היא חברה בע"מ. על פי לשונו של סעיף 23 לחוק העונשין:

"(א) **תאגיד יישא באחריות פלילית -**

(1) לפי סעיף 22, כשהעבירה נעברה על-ידי אדם במהלך מילוי תפקידו בתאגיד;

(2)

40. סעיף 23 (ב) לחוק העונשין מתייחס לעבירה שנעברה במחדל וקובע כי:
"בעבירה שנעברה במחדל, כאשר חובת העשיה מוטלת במישרין על התאגיד, אין נפקה מינה אם ניתן לייחס את העבירה גם לבעל תפקיד פלוני בתאגיד, אם לאו". (ההדגשות שלי ת' ש' ק')

41. על מנת להוכיח את אשמתה של הנאשמת, היה על המאשימה להוכיח, בין היתר, כי העבירות, כנטען בכתב האישום בוצעו על ידי "אדם במהלך מילוי תפקידו בתאגיד". על פי האמור בסעיף 23(ב) לחוק, **אין חשיבות לשאלה, אם ניתן לייחס את העבירה לבעל תפקיד בתאגיד**, כשמדובר בעבירה, שנעברה במחדל, כאשר חובת העשייה מוטלת במישרין על התאגיד.

מכוח "תורת האורגניזם", יכול היה להיות מעשהו של אדם, שבוצע במהלך מילוי תפקידו אצל הנאשמת, (לו הוכח כזה), להביא להטלת אחריות גם על החברה, בהיותם של האורגן ושל התאגיד "ישות משותפת" כלשונו של כב' השופט קדמי בפיסקה 8 לפסק דינו בע"פ 7399/95 **נחושטן תעשיות מעליות בע"מ ואח' נ' מדינת ישראל** [19.4.98] (ראו לעניין זה את פסקאות קיב. ואילך לפסק דינו של כב' השופט רובינשטיין בע"פ 99/14 **מדינת ישראל נ' מליסרון** [25.12.14]).

42. המאשימה לא הביאה כל ראיה, המלמדת על כך שמי מטעמה של הנאשמת רכש מלוי לבל חומצה חנקתית.

43. מעדותו של מר אלי פרא, שהיה ממונה על החקירה, עולה שבעקבות תפישת החשבוניות, בבית העסק של "לוי לבל" **לא** בוצע כל חיפוש במשרדיה של הנאשמת **ולא** נתפסו ברשותה מכלי חומצה חנקתית. עוד עלה מעדותו שבחשבוניות, אותן תפס אצל "לוי לבל" בעניינה של הנאשמת, לא נזכרו מכלים "אחרים ממכלים של 1 ליטר", (עמ' 49 ש' 19).

44. העד, מר ניסים לוי אישר שהוא הוציא את החשבוניות, אליהן מתייחס כתב האישום. העד **לא** סיפר שמכר לנאשמת, במועדים, הנזכרים בכתב האישום, חומצה חנקתית, בכלל ובמשקל ובריכוז, הטעונים היתר, בפרט. העד, מר אילן לבל, שאף הוא **לא** העיד שמכר במועדים, המצוינים בכתב האישום, חומצה חנקתית לנאשמת, הסביר שבעוד שניסים מקבל את ההזמנות, נמצא הוא במחסן, מקבל את החשבוניות, אחרי שניסים מוציא אותן.

ומכין את ההזמנות על פי חשבונית או תעודת משלוח (עמ' 63 ש' 21 ואילך).. עוד אמר שהוא אורז את ההזמנה ולאחר מכן, או "שהלקוח בא לקחת או שאנחנו שולחים לו". העד סיפר שרשבל קיבלה בסוף החודש חשבונית, המתייחסת ל"כמה קניות". לשאלתי, אמר העד שיתכן שהוצאו על ידי "לוי לבל" חשבוניות "על 20 ליטר" שנקנו במספר פעמים. (עמ' 64 ש' 24). העד לא התייחס בעדותו למועדים, בהם רכשה הנאשמת מבית העסק, שבניהולו, חומצה חנקתית ולא למשקלה של החומצה שרכשה בכל אחד מהמועדים, לו אכן רכשה ואף לא לריכוזה של החומצה.

45. מהאמור לעיל, ניתן להבין שאין בחשבוניות, שהוצאו לנאשמת, כדי ללמד על משקלה של החומצה החנקתית שנמכרה בפועל לנאשמת (לו אכן נמכרה) משום שלא מן הנמנע שהחשבונית הוצאה כחשבונית המרכזת מספר רכישות וכי בכל אחת מהרכישות, לא נרכשה חומצה חנקתית במשקל העולה על 10 ק"ג.

46. בסעיף 25 לסיכומיה התייחסה ב"כ המאשימה לדבריו של מר אילן לבל, לפיהם היו מוציאים הם בסוף החודש חשבונית מרכזת על כל תעודות המשלוח שנערכו ולכך שהעד סיפר, לאחר שאמר שאינו זוכר מתי בא הלקוח, בעניינה של הנאשמת, לקחת את ההזמנה, ש"חברות שקונות בדרך כלל רצוף במשך חודש, אנחנו מוציאים תעודת משלוח בכל פעם שהם קונים ובסוף החודש אנחנו מוציאים חשבונית מרכזת על כל תעודות המשלוח שנערכו במהלך החודש. רשבל בדרך כלל קיבלו תעודות משלוח כי הם קונים פעם, פעמיים, שלוש בשבוע. קניות רצופות. אז בסוף החודש רשבל קיבלה חשבונית. כל חשבונית מתייחסת לכמה קניות, ... לשאלת בית המשפט, יכול להיות מקרה שהוצאנו חשבונית על 20 ליטר, כשקנו במספר פעמים ואנו סיכמנו את סך הקניות". (עמ' 64 ש' 18 ואילך). חרף התייחסותה של ב"כ המאשימה לאמור לעיל, לא סברה היא שדי בכך כדי להעלות ספק באשמתה של הנאשמת.

47. מהאמור עולה שהעד העיד על מעשיו באופן כללי וכן שכאמור, לא מן הנמנע, שאף לו רכשה הנאשמת חומצה חנקתית בכמות המחייבת היתר, עובדה שלא הוכחה, הרי שחשבונית מרוכזת, ללא תעודת המשלוח, אינה מלמדת על כמות שנרכשה במועד מסוים. עדותו של העד מתיישבת עם עדותו של מר אילן לביא, שאמר, שלא ניתן היה להוביל אל הנאשמת מעל 6 בקבוקים המכילים ליטר אחד כל בקבוק.

בקשתה של המאשימה ל"הרמת מסך"

48. ב"כ המאשימה ביקשה בסיכומיה "להציץ מעבר לפרגוד מסך (כך במקור) ההתאגדות אשר הנאשמת ובעליה עושים בו שימוש על מנת להתחמק מדין פלילי, תוך ניצול מסך ההתאגדות, כדי לפגוע באינטרס הציבורי".

49. ככלל תכליתה של הרמת מסך "למנוע שימוש לרעה באישיות המשפטית הנפרדת של החברה כדי לממש מטרה בלתי כשרה הרצויה לבעל המניות" (ראו, למשל פסקה 8 לפסק דינו של כב' השופט לזין בע"א 4606/90 מוברמן נ' תל מר בע"מ (1.10.92)). ככל שסברה ב"כ המאשימה שיש להרים את המסך, שבין התאגיד לבין בעלי המניות, הרי שהרמת מסך מעין זו אינה רלוונטית ואינה נדרשת, שעה שכתב האישום הוגש

כנגד החברה. אם כוונתה של ב"כ המאשימה לראות את כל החברות, הנושאות את השם רשב"ל כישות כלכלית אחת, ספק אם ניתן לעשות כן בענייננו.

50. לא הוכח, שכתובתן של כל החברות, הנושאות את השם רשב"ל זהה, לא הוכח שבעלי המניות העיקריים זהים וכי לכולן אותו מנהל, כאמור בהחלטה (בבר"ע 2417/05 **גל יעד בע"מ נ' ט.א. מכונות מזון וקידוד בע"מ**, אליה הפנתה ב"כ המאשימה בסיכומיה. לשם הדוגמה, מעדותו של עד ההגנה מר חרמון, עובד עיריית ת"א, עולה שמקום מושבה של אחת החברות בשד' הר ציון.

51. טענה בזו הלשון בדיוק, נטענה על ידי המאשימה בסעיף 11 לתגובתה לטענת ההגנה, לפיה אין על הנאשמת להשיב לאשמה. אלא שלמרות שכבר אז, עוד בטרם החלה פרשת ההגנה, עלה בלבה של המאשימה חשד שהנאשמת עושה שימוש במסך ההתאגדות על מנת להתחמק מההליך הפלילי, לא נשאל עד ההגנה מר לביא כל שאלה, באמצעותה ניתן היה לנסות ולבסס את הטענה, וממילא לא הובאה כל ראיה להוכחת הטענה, שנטענה בסופו של דבר בעלמא, מבלי שהונח לה כל בסיס ראיתי.

תקנות החומרים המסוכנים (סיווג ופטור), התשנ"ו - 1996, (להלן: "התקנות")

52. גם לו הוכח שהנאשמת רכשה חומצה חנקתית, במועדים, המפורטים בכתב האישום, היה על המאשימה להוכיח שהנאשמת עסקה בחומצה חנקתית, במשקל ובריכוז, שאינו פוטר אותה מהיתר על פי תקנות החומרים המסוכנים (סיווג ופטור).

53. כפי שיפורט להלן, גם לו הוכח שהנאשמת רכשה חומצה חנקתית במשקל העולה על 16.8 ק"ג, לא הוכח שרכשה חומצה חנקתית בריכוז של 20%, בניגוד לתקנות. בטבלה בסעיף 4 לכתב האישום צוינו כמויות החומצה החנקתית, שרכשה הנאשמת, על פי הטענה, מ"לוי לבל", בין היתר נטען שהנאשמת רכשה בחלק מהמקרים, 12 ליטר ובחלק מהמקרים, אף יותר. לצד הכמות, שצוינה בליטרים, צוין בטבלה בטור, נושא כותרת "המרה לק"ג, משקל בק"ג. המתייחס לכמות, מבלי שצוין בטבלה ריכוזה של החומצה החנקתית.

54. סעיף 1 לתקנות מגדיר רעל מסוג א' כ"רעל הרשום בתוספת הראשונה בריכוז כמפורט לצידו בטור הריכוזים או בריכוז נמוך ממנו, ורעל מסוג ב' כ"רעל הרשום בתוספת הראשונה בכמות כמפורט לצידו בטור הכמויות או בכמות פחותה ממנה";

55. סעיף 2 לתקנות קובע ש"הוראות סעיפים 3, 4, 5, 8(1) ו-9 לחוק לא יחולו על רעל, למעט כאמור בתקנה 3. סעיף 3 לתקנות קובע ש"הוראות תקנה 2 לא יחולו על -

(1) רעל מן המפורטים בתוספת השניה בכמות כוללת העולה על 50 קילוגרמים;

(2) העוסק - למעט לשימוש ביתי - ב-40 רעלים מסוג ב' או יותר.

56. לדברי העד מר מיכאל אביר, פריט A129 לתוספת הראשונה לתקנות החומרים המסוכנים סיווג ופטור, מתייחס לחומצה חנקתית. בנספח לחוות דעתו, ת/1, התייחס העד לאופן חישוב משקלה של תמיסת חומצה חנקתית, בהתאם לנתונים ממערכת "CAMEO" המלמד על כך שמשקלם של 12 ליטר של חומצה חנקתית הוא 16.8 ק"ג. לשאלות ב"כ הנאשמת, איך ניתן ללמוד על משקלה של החומצה מתוך החשבונית, שמספרה 44278, אמר העד, "ניח ש-12 זה 12 ליטר. לגבי ריכוז אני לא רואה שמצוין ריכוז". (עמ' 16 ש' 7). בהמשך אמר העד שניתן להסיק מהמחיר, שנקוב בחשבונית, שמדובר בבקבוקים של ליטר (עמ' 16 ש' 30). העד הניח שלארגז, ניתן להכניס 6 בקבוקים (עמ' 17 ש' 4). העד לא ידע לומר על בסיס אילו נתונים קבע את הצפיפות של החומצה אליה התייחס בנספח לחוות דעתו ואמר שהתייחס לנתון מתוך מאגרי מידע איתם הוא עובד "באופן מקצועי ביום-יום" (עמ' 17 ש' 14) העד אישר שצפיפות "של 1.4", אליה התייחס בנספח לחוות דעתו, תימצא בריכוז של 35% ומעלה. עוד אישר שלא נרשם על גבי החשבונית מהו ריכוז החומר, אליו התייחסה החשבונית. העד אמר שלא קיבל כל תוצאות בדיקת מעבדה, הקובעת את ריכוז החומצה החנקתית, אותה מכרו "לוי לבל" בעניינה של הנאשמת (עמ' 16 ש' 13).

57. על מנת להוכיח שהנאשמת קנתה חומצה חנקתית במשקל, הטעון היתר, היה על המאשימה להוכיח מהו משקלו של ליטר. או לכל הפחות כמה ליטרים חומצה חנקתית, אותם רכשה הנאשמת, על פי הטענה, שוקלים עשרה ק"ג.

58. מאחר שהעד לא ידע להסביר בעדותו בבית המשפט, על אילו נתונים **מוכחים**, התבסס חישובו, עולה שהמאשימה לא הוכיחה, ברמה הנדרשת בפלילים, שמשקלם של 12 ליטר מהחומצה החנקתית, אותה רכשה הנאשמת, על פי הטענה, עומד על 16.8 ק"ג, כנטען בכתב האישום.

59. לדבריה של העדה גב' איה פכט "אפשר להחזיק 90 אחוז חומצה חנקתית עד 10 ק"ג או להחזיק פחות מ-20 אחוז כל כמות. הריכוז קובע את החוזק של החומר וממנו נגזר הסיכון" (עמ' 34 ש' 20) (ההדגשה שלי ת' ש' ק') (ראו גם את דבריה בעמ' 35 ש' 22), מכאן שגם לו הוכח שהנאשמת רכשה 16.8 ק"ג חומצה חנקתית, מבלי להוכיח מהו ריכוזה של החומצה, לא ניתן היה לקבוע שהחזקת החומצה טעונה הייתה היתר, שכן לא הוכח ואף לא נטען, שמדובר בחומצה בריכוז של 20% או למעלה ממנו.

החשבוניות

60. ב"כ המאשימה ביקשה להגיש את החשבוניות שהוציא מר לוי. נוכח התנגדותה של ההגנה לא אפשרתי את הגשתן. מעבר לצורך אני מוצאת מקום לציין כי גם לו הוגשו החשבוניות, שהוציא העד מר ניסים לוי; גם לו היה ניתן להן מלוא המשקל; וגם לו נרשם בכל אחת מהן שבמועד, כמצוין בכתב האישום, הוצאה חשבונית לנאשמת, עבור קניית חומצה חנקתית, הרי שהחשבונית היא מסמך, המתאר עסקה, שתכנו טעון אימות. (אין בעובדה שהוצאה חשבונית, על מנת ללמד, לשם הדוגמה, שאינה פיקטיבית ושאכן בוצעה עסקה כאמור בה.)

בפסקה 86 לפסק דינו בע"פ 347/88 דמיאניוק נ' מדינת ישראל, התייחס בית המשפט לקבילותו של מסמך בקבעו "כשעוסקים אנו בקבילות מסמך כראיה, עלינו להבחין בין שלושה מישורים: הקבילות החפצית (הפורמאלית) של המסמך, אותנטיות המסמך, והקבילות המהותית של תוכנו". בהתייחס לתוכן המסמך קבע בית המשפט ש"תוכנו של המסמך, כשלעצמו, הינו בגדר עדות שמיעה (להוציא דברים שכתב הנאשם בעצמו ושיש בהם להפלילו)".

61. כאמור לעיל, איש מהעדים לא סיפר שחשבונית הוצאה לאחר שאדם, מטעמה של הנאשמת, רכש חומצה חנקתית, במשקל, כנטען בכתב האישום. המאשימה לא הביאה כל ראיה להוכחת אף אחת מהעיסקות, במסגרתן הוצאו החשבוניות. כל זאת בנוסף לעובדה, שכאמור לעיל, אין בחשבוניות, כפי שתוארו בטבלה בכתב האישום, כדי ללמד על ריכוז החומצה, שנמכרה. (ראו עדותו של העד מר מיכאל אביר בעמ' 16, ש' 26, בהתייחס לחשבונית מספר 44278 מיום 6.1.14 ועדותה של איה פכט, בעמ' 38, בהתייחס לחשבונית מספר 43294 מיום 11.12.12).

סוף דבר

62. מכל האמור עולה שאשמתה של הנאשמת 2 לא הוכחה ולכן אני מזכה אותה מהמיוחס לה בכתב האישום.

ניתנה היום, כ"ח שבט תשפ"ב, 30 ינואר 2022, במעמד הצדדים